

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Αριθμός Γνωμοδοτήσεως 182/2008
ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
Β' ΤΜΗΜΑ
Συνεδρίαση 1-4-2008

Σύνθεση

Προεδρεύων : Αλέξανδρος Τζεφεράκος, Αντιπρόεδρος ΝΣΚ

Νομικοί Σύμβουλοι: Νικόλαος Κατσίμπας, Σπυρίδων

Δελλαπόρτας, Ανδρέας Φυτράκης, Πέτρος

Τριανταφυλλίδης, Ηλίας Ψώνης,

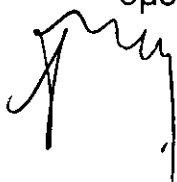
Βασιλική Δούσκα .

Εισηγητής : Πέτρος Τριανταφυλλίδης, Νομικός Σύμβουλος του
Κράτους.

Αριθ. Ερωτήματος: Υπ' αριθ. πρωτ.191269/6-12-2007 έγγραφο
του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων
(Κεντρική Υπηρεσία, Διεύθυνση Δ8 Απαλλο-
τριώσεων , Τμήμα Δ').

Περίληψη ερωτήματος: Ερωτάται, ποιές θα πρέπει να είναι οι
δέουσες ενέργειες του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων για
την διεκδίκηση του ποσού των 33.349,57 ευρώ ως αχρεωστήτως
καταβληθέντος εκ μέρους του Ταμείου τούτου προς τρίτα μη
δικαιούμενα αποζημιώσεων από αναγκαστική απαλλοτρίωση,
δυνάμει της υπ' αριθ. Ε. 9202/4243/ 20.10.1978 Κ.Υ.Α. πρόσωπα ,
αντί της αληθούς δικαιούχου εταιρείας με την επωνυμία
«ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΔΙΥΛΙΣΤΗΡΙΑ ΣΤΡΑΝ Α.Ε.».

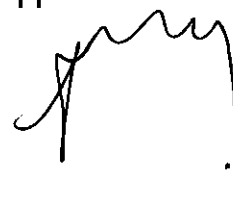
Επί του ερωτήματος τούτου το Β' Τμήμα ΝΣΚ γνωμοδότησε
ομοφώνως ως ακολούθως:

1.1. Σύμφωνα με το διδόμενο πραγματικό, με την υπ' αριθ. Ε 9202/4243/20-10-1978 Κοινή Υπουργική Απόφαση (Κ.Υ.Α.) απαλλοτριώθηκαν αναγκαστικώς εκτάσεις στην Πάχη Μεγάρων για στρατιωτικές ανάγκες με δαπάνες του Ταμείου Εθνικής Άμυνας (Τ.Ε.Θ.Α.).

2. Η τελούσα σήμερα υπό εκκαθάριση ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «Ελληνικά Διυλιστήρια ΣΤΡΑΝ ΑΕ», υπέβαλε προς την ερωτώσα Υπηρεσία αίτηση στις 25/9/2006 για να της αποδοθεί από το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων η παρακατατεθείσα σ' αυτό αποζημίωση των κτημάτων της που απαλλοτριώθηκαν με την παραπάνω Κ.Υ.Α., προσκομίζοντας τις σχετικές αναγνωριστικές αποφάσεις με αριθμούς 156/1984, 720/1984, 1016/1986, 1017/1986, 1018/1986, 1019/1986, 3056/1987, 3057/1987, 513/1987 και 4276/1986 του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, που είχαν υποβληθεί στην Υπηρεσία από το έτος 1984 μέχρι το έτος 1988, δεν είχε όμως αποδοθεί η αναλογούσα αποζημίωση λόγω της ύπαρξης βαρών επί των ακινήτων και δεν είχαν εκκαθαριστεί ούτως ώστε να προκύπτει ακριβώς το αποδοτέο ποσό στην εν λόγω εταιρεία.

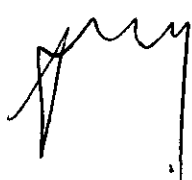
3. Όπως προκύπτει από τον έλεγχο του φακέλου, που είχε υποβληθεί στην ως άνω αρμόδια Υπηρεσία του Τ.Π. & Δανείων από το Τ.Ε.Θ.Α. για την καταβολή των αποζημιώσεων στους δικαιούχους, έγινε χρήση απ' αυτήν δύο κτηματολογικών πινάκων της απαλλοτρίωσης, αυτού της κήρυξης της απαλλοτριώσεως του έτους 1978 (άρθρο 2 του ΝΔ 797/1971) και εκείνου της κτηματογράφησης του έτους 1979 (άρθρο 24 του ΝΔ 797/1971) που είναι ο οριστικός και ο ισχύων. Η

αρμόδια Διεύθυνση Απαλλοτριώσεων του Τ.Π. & Δανείων, κατά τη χρονική περίοδο που έγιναν οι πληρωμές των αποζημιώσεων σε τρίτα μη δικαιούμενα πρόσωπα αντί της «ΣΤΡΑΝ ΑΕ», βρέθηκε σε πολλές περιπτώσεις σε πλήρη σύγχυση ως προς την ορθή απόδοση της αποζημιώσεως που αναλογεί στους αναγνωρισθέντες δικαιούχους της απαλλοτριώσεως αυτής, εφαρμόζοντας τον αρχικό κτηματολογικό πίνακα του έτους 1978 που ήταν λανθασμένος, αντί του ορθού και αναθεωρημένου κτηματολογικού πίνακα του έτους 1979. Αποτέλεσμα των σφαλμάτων αυτών ήταν να μην υπάρχει η δυνατότητα, όταν υπέβαλε αίτηση η εταιρεία «Ελληνικά Διυλιστήρια ΣΤΡΑΝ ΑΕ», να της αποδοθεί το ποσό της αποζημιώσεως που της αναλογεί και ανέρχεται σε 33.394,57 ευρώ, δυνάμει των προαναφερθεισών τελεσιδίκων δικαστικών αποφάσεων με τις οποίες η εταιρεία αυτή αναγνωρίσθηκε δικαιούχος, επειδή εσφαλμένα το ποσό αυτό έχει αποδοθεί σε άλλους.

4. Μετά την ολοκλήρωση της εκκαθάρισης των αναγνωριστικών αποφάσεων που προσκομίστηκαν και την εξάλειψη των βαρών από την πλευρά της δικαιούχου ανωνύμου εταιρείας με την επωνυμία «Ελληνικά Διυλιστήρια ΣΤΡΑΝ ΑΕ», η οφειλόμενη αποζημίωση για αυτήν διαπιστώθηκε ότι ανέρχεται στο ποσό των 136.461,33 ευρώ, το υπόλοιπο όμως ποσό της απαλλοτρίωσης που υπήρχε στον σχετικό φάκελο της Υπηρεσίας, λόγω της προεκτεθείσης εσφαλμένης απόδοσης της αποζημίωσης σε μη δικαιούχους, ανήρχετο σε 103.111,76 ευρώ, τα οποία και αποδόθηκαν από το Τ.Π. & Δανείων στην «ΣΤΡΑΝ ΑΕ» με τα χρηματικά εντάλματά του υπ' αριθμ.

47580/7-3-2007 και 37105/7-3-2007 . Επομένως, το υπόλοιπο προς απόδοση ποσό στην «ΣΤΡΑΝ ΑΕ» ανήρχετο σε 33.349,57 ευρώ ($136.461,33 - 103.111,76 = 33.349,57$ ευρώ ($136.461,33 - 103.111,76 = 33.349,57$)).

5. Επί υποβληθέντος ερωτήματος περί της τηρητέας πορείας της υποθέσεως, εκδόθηκε η με αριθ. πρωτ. 2327/5.9.2007 γνωμοδότηση (γνωμοδοτικό έγγραφο) του Γραφείου Νομικού Συμβούλου Τ.Π. & Δανείων, σύμφωνα με την οποία, το προαναφερθέν ποσό πρέπει να αποδοθεί στην «ΣΤΡΑΝ ΑΕ», δοθέντος ότι οι αξιώσεις της δεν είχαν υποπέσει σε παραγραφή. Η γνωμοδότηση αυτή έγινε αποδεκτή από τον Πρόεδρο του Δ.Σ. του Τ.Π. & Δανείων και το ποσό τούτο αποδόθηκε στην «ΣΤΡΑΝ ΑΕ» .

6. Επακολούθησε η έκδοση του πρακτικού της με αριθ. 3202/1.11.2007 συνεδρίασης του Διοικητικού Συμβουλίου του Τ.Π. & Δανείων με θέμα «Εγκριση δαπάνης για έγκαιρη κάλυψη αχρεωστήτως καταβληθέντος ποσού αποζημίωσης από απαλλοτρίωση» , κατά την οποία αποφασίσθηκε να γίνουν οι δέσουσες ενέργειες για την διεκδίκηση εκ μέρους του Τ.Π. & Δανείων του ποσού των 33.349,57 ευρώ ως αχρεωστήτως καταβληθέντος.

7. Επί υποβληθέντος νέου ερωτήματος εκδόθηκε η με αριθ. πρωτ. 4039/8.1.2008 γνωμοδότηση (γνωμοδοτικό έγγραφο) του Γραφείου Νομικού Συμβούλου Τ.Π. & Δανείων , σύμφωνα με την οποία οι αξιώσεις του Τ.Π. & Δανείων προς απόδοση των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών από τους μη δικαιούχους κατά τις περί αδικαιολογήτου πλουτισμού διατάξεις, έχουν υποπέσει στην εικοσαετή παραγραφή, αφού

έχει παρέλθει από την καταβολή χρόνος μεγαλύτερος της εικοσαετίας, χωρίς να συντρέξει κανένας λόγος αναστολής ή διακοπής της παραγραφής αυτής. Η γνωμοδότηση αυτή δεν έγινε αποδεκτή από τον Πρόεδρο του Δ.Σ. του Τ.Π. & Δανείων, αλλά το ζήτημα παραπέμφθηκε στο αρμόδιο Τμήμα του Ν.Σ.Κ. (Β' Τμήμα) με σχετική επισημειωματική πράξη.

II. 1. Όπως ορίζεται στο άρθρο 904 του Αστικού Κώδικα «όποιος έγινε πλουσιότερος χωρίς νόμιμη αιτία από την περιουσία ή με ζημία άλλου έχει υποχρέωση να αποδώσει την ωφέλεια. Η υποχρέωση αυτή γεννιέται ιδίως σε περίπτωση παροχής αχρεώστητης ή παροχής για αιτία που δεν επακολούθησε ή έληξε ή αιτία παράνομη ή ανήθικη». Στις διατάξεις περί αδικαιολογήτου πλουτισμού των άρθρων 904 έως και 913 του Αστικού Κώδικα δεν εμπεριέχονται διατάξεις περί παραγραφής, οπότε για τις αξιώσεις από αδικαιολόγητο πλουτισμό εφαρμόζεται η γενική διάταξη του άρθρου 249 του Αστικού Κώδικα, η οποία ορίζει ότι «εφόσον δεν ορίζεται διαφορετικά, οι αξιώσεις παραγράφονται σε είκοσι χρόνια».

Για το προκείμενο ζήτημα δεν υπάρχει άλλη ειδικότερη διάταξη περί παραγραφής της αξιώσεως από αδικαιολόγητο πλουτισμό του Τ.Π. & Δανείων ούτε στις περί παραγραφής διατάξεις του ΝΔ 797/1971 και του Κ.Ν. 2882/2001 περί αναγκαστικών απαλλοτριώσεων, ούτε στις περί παραγραφής διατάξεις της νομοθεσίας περί του Λογιστικού των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (ΝΔ 496/1974). Εξ άλλου, στο άρθρο 251 του Αστικού Κώδικα, που έχει τον τίτλο «έναρξη παραγραφής» ορίζεται ότι «η παραγραφή αρχίζει από τότε που γεννήθηκε η αξίωση και είναι δυνατή η δικαστική επιδίωξή της».

Τέλος, όπως έχει κριθεί από τη νομική θεωρία και τη νομολογία όταν ο νομοθέτης παρέχει το δικαίωμα σε νομικά πρόσωπα, οργανισμούς, ταμεία κλπ, όπως είναι το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, να βεβαιώνουν απευθείας τις απαιτήσεις τους και να τις εισπράττουν κατά τις διατάξεις του ΚΕΔΕ, είναι απαράδεκτη η άσκηση αναγνωριστικής ή καταψηφιστικής αγωγής για τις απαιτήσεις αυτές (Βασίλης Παπαχρήστου, παραγραφές υπέρ και κατά Δημοσίου – ΝΠΔΔ, Θεωρία – Νομολογία, Γ' Έκδοση 1993, ΑΠ 69/1971, ΝοΒ 19.461). Δεν τίθεται ζήτημα αδικοπραξίας, αλλά και δεν μπορεί να αποκλεισθεί αν οι αναγνωρισθέντες δικαιούχοι δολίως εισέπραξαν τις μεγαλύτερες αποζημιώσεις. Σε κάθε περίπτωση η αξίωση εκ του αδικαιολογήτου πλουτισμού παραγράφεται σε απώτερο χρόνο.

III. Από την ενδελεχή μελέτη τεσσάρων (4) αναλυτικών καταστάσεων που απέστειλε η ερωτώσα Υπηρεσία, προκύπτει πράγματι, όπως άλλωστε η ίδια υποστηρίζει, ότι όλες οι πληρωμές που έγιναν από το Τ.Π. & Δανείων, με χρηματικά εντάλματα (βεβαιώσεις εν στενή εννοία) που εκδόθηκαν απ' αυτό σε χρονικό διάστημα απώτερο της εικοσαετίας πριν από το χρόνο που υποβλήθηκε το υπό κρίση ερώτημα, προς τρίτους με δικαιούχους αποζημιώσεων από την αναγκαστική απαλλοτρίωση, ήτοι αχρεωστήτως αντί της αληθούς δικαιούχου εταιρείας «Ελληνικά Διυλιστήρα ΣΤΡΑΝ ΑΕ», έλαβαν χώρα προγενέστερα και μέχρι του έτους 1987. Ως εκ τούτου, λόγω της παρελεύσεως έκτοτε εικοσαετίας, οι σχετικές αξιώσεις του Ταμείου παραγράφησαν και δεν δύναται να εκδοθούν εκ μέρους

της Υπηρεσίας έγκυρες και αποτελεσματικές πράξεις καταλογισμού κατά των αχρεωστήτως εισπραξάντων.

IV. Υπό τα δεδομένα αυτά το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Β' Τμήμα) γνωμοδότησε ομοφώνως ότι οι ως άνω αξιώσεις του Τ.Π. & Δανείων κατά τρίτων μη δικαιούχων αποζημιώσεως από την, δυνάμει της υπ' αριθ. Ε 9202/4243/20.10.1978 Κ.Υ.Α., αναγκαστική απαλλοτρίωση, έχουν υποπέσει στην εικοσαετή παραγραφή και δεν δύνανται να αναζητηθούν πλέον με πιθανότητα επιτυχίας ούτε κατά τις περί αδικαιολογήτου πλουτισμού διατάξεις. –

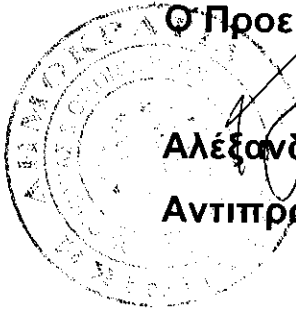
ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα 9-5-2008

Ο Πρόεδρος

Αλέξανδρος Τζεφεράκος

Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Ο Εισηγητής

Πέτρος Τριανταφυλλίδης